

Warszawa, dnia 1 marca 2024 r.

Poz. 291

**OBWIESZCZENIE
MARSZAŁKA SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

z dnia 20 lutego 2024 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne

1. Na podstawie art. 16 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne (Dz. U. z 2023 r. poz. 926), z uwzględnieniem zmiany wprowadzonej ustawą z dnia 26 maja 2023 r. o pomocy państwa w oszczędzaniu na cele mieszkaniowe (Dz. U. poz. 1114) oraz zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem 14 lutego 2024 r.

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia tekst jednolity ustawy nie obejmuje art. 47 ustawy z dnia 26 maja 2023 r. o pomocy państwa w oszczędzaniu na cele mieszkaniowe (Dz. U. poz. 1114), który stanowi:

„Art. 47. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2023 r., z wyjątkiem:

- 1) art. 22, art. 31, art. 42 i art. 43, które wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia;
- 2) art. 27, art. 28, art. 33 i art. 34, które wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia;
- 3) art. 29 pkt 14 w zakresie art. 9b ust. 7 i 8 oraz art. 46 ust. 2 i 3, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2024 r.;
- 4) art. 15 i art. 29 pkt 5 lit. c w zakresie art. 3 ust. 2a, które wchodzi w życie z dniem 1 marca 2024 r.”.

Marszałek Sejmu: *S. Hołownia*

Załącznik do obwieszczenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej
Polskiej z dnia 20 lutego 2024 r. (Dz. U. poz. 291)

USTAWA

z dnia 8 maja 1997 r.

o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. 1. Ustawa reguluje zasady, ogólne warunki i tryb:

- 1) udzielania poręczeń i gwarancji przez Skarb Państwa, tworzenia zasobu majątkowego Skarbu Państwa oraz wykonywania zobowiązań z tych tytułów;
- 2) udzielania poręczeń i gwarancji przez niektóre osoby prawne;
- 3) udzielania przez Bank Gospodarstwa Krajowego poręczeń i gwarancji w ramach rządowych programów poręczeniowo-gwarancyjnych.

2. Poręczenia i gwarancje, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 3, stanowią jedyne dopuszczalne formy, w jakich organy państwa oraz Bank Gospodarstwa Krajowego, w zakresie określonym ustawą, mogą ustanawiać, w drodze umowy, odpowiedzialność majątkową Skarbu Państwa za zobowiązania innych podmiotów.

3. (uchylony)

Art. 2. 1. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

- 1) poręczeniach udzielanych przez Skarb Państwa – należy przez to rozumieć udzielane przez Radę Ministrów, ministra właściwego do spraw finansów publicznych lub Bank Gospodarstwa Krajowego, w imieniu i na rachunek Skarbu Państwa, poręczenia:
 - a) spłaty kredytów,
 - b) wykonania zobowiązań wynikających z obligacji,
 - c) wypłaty odszkodowania za zniszczone, uszkodzone lub skradzione eksponaty wystawowe,
 - d) wykonania zobowiązań wynikających z transakcji zabezpieczających przed ryzykiem zmiany stopy procentowej lub ryzykiem walutowym, związanych z poręczonym lub gwarantowanym przez Skarb Państwa kredytem lub emisją obligacji;
- 2) gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa – należy przez to rozumieć udzielane przez Radę Ministrów, ministra właściwego do spraw finansów publicznych lub Bank Gospodarstwa Krajowego, w imieniu i na rachunek Skarbu Państwa, gwarancje:
 - a) spłaty kredytów,
 - b) wykonania zobowiązań wynikających z obligacji,
 - c) wykonania zobowiązań wynikających z transakcji zabezpieczających przed ryzykiem zmiany stopy procentowej lub ryzykiem walutowym, związanych z poręczonym lub gwarantowanym przez Skarb Państwa kredytem lub emisją obligacji;
- 3) poręczeniach lub gwarancjach udzielanych przez niektóre osoby prawne – należy przez to rozumieć poręczenia lub gwarancje udzielane przez niebędące bankami oraz zakładami ubezpieczeń następujące podmioty, uprawnione na podstawie odrębnych przepisów do udzielania poręczeń lub gwarancji w ramach powierzonych im zadań publicznych lub w zakresie wykonywanej przez nie działalności gospodarczej:
 - a) państwowe osoby prawne utworzone w drodze ustawy,
 - b) (uchylona)
 - c) (uchylona)
 - d) (uchylona)
 - e) fundacje, w których fundatorami są osoby prawne, o których mowa w lit. a;

- 4) poręczeniach lub gwarancjach udzielanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego – należy przez to rozumieć poręczenia lub gwarancje udzielane przez Bank Gospodarstwa Krajowego w ramach rządowych programów poręczeniowo-gwarancyjnych:
 - a) spłaty kredytów i pożyczek,
 - b) wykonania zobowiązań wynikających z obligacji,
 - c) wykonania innych zobowiązań, w szczególności należytego wykonania umowy lub wniesienia wadium;
- 5) rezydencie – należy przez to rozumieć rezydenta w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 lipca 2002 r. – Prawo dewizowe (Dz. U. z 2022 r. poz. 309);
- 6) nierezydencie – należy przez to rozumieć nierezydenta w rozumieniu przepisów ustawy, o której mowa w pkt 5;
- 7) kredycie – należy przez to rozumieć kredyt lub pożyczkę;
- 8) kredytobiorcy – należy przez to rozumieć odpowiednio kredytobiorcę lub pożyczkobiorcę będącego rezydentem;
- 9) (uchylony)
- 9a) mikroprzedsiębiorcy, małym i średnim przedsiębiorcy – należy przez to rozumieć mikroprzedsiębiorcę, małego i średniego przedsiębiorcę spełniającego warunki określone odpowiednio w:
 - a) załączniku I do rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.¹⁾),
 - b) załączniku I do rozporządzenia Komisji (UE) nr 702/2014 z dnia 25 czerwca 2014 r. uznającego niektóre kategorie pomocy w sektorach rolnym i leśnym oraz na obszarach wiejskich za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 193 z 01.07.2014, str. 1, z późn. zm.²⁾) lub
 - c) załączniku I do rozporządzenia Komisji (UE) nr 1388/2014 z dnia 16 grudnia 2014 r. uznającego niektóre kategorie pomocy udzielanej przedsiębiorstwom prowadzącym działalność w zakresie produkcji, przetwórstwa i wprowadzania do obrotu produktów rybołówstwa i akwakultury za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 369 z 24.12.2014, str. 37);
- 10) ustawie o obligacjach – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 15 stycznia 2015 r. o obligacjach (Dz. U. z 2022 r. poz. 2244 oraz z 2023 r. poz. 825 i 1723).
- 11) (uchylony)
- 12) (uchylony)
- 13) (uchylony)

2. Kwoty wyrażone w ustawie w euro przelicza się na walutę polską według kursu średniego, ogłoszonego w danym roku budżetowym przez Narodowy Bank Polski w Tabeli nr 1 kursów średnich.

Rozdział 1a

Ogólne zasady udzielania poręczeń i gwarancji Skarbu Państwa

Art. 2a. 1. Poręczenie i gwarancja mogą być udzielane po dokonaniu analizy ryzyka wypłat przez Skarb Państwa z tytułu udzielanych poręczeń i gwarancji.

2. Poręczenia lub gwarancji nie udziela się, jeżeli z analizy, o której mowa w ust. 1, wynika, że podmiot, którego zobowiązania mają być objęte poręczeniem lub gwarancją, nie będzie w stanie wykonać tych zobowiązań.

Art. 2b. 1. Poręczenie i gwarancja są, z zastrzeżeniem ust. 2, terminowe i udzielane do kwoty z góry oznaczonej.

2. W przypadku poręczenia lub gwarancji udzielanych międzynarodowej instytucji finansowej, której Rzeczpospolita Polska jest członkiem lub z którą podpisała umowę o współpracy, Rada Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw finansów publicznych, może odstąpić od wymogu, o którym mowa w ust. 1.

¹⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 329 z 15.12.2015, str. 28, Dz. Urz. UE L 149 z 07.06.2016, str. 10, Dz. Urz. UE L 156 z 20.06.2017, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 236 z 14.09.2017, str. 28.

²⁾ Zmiana wymienionego rozporządzenia została ogłoszona w Dz. Urz. UE L 156 z 20.06.2017, str. 1.

Art. 2c. 1. Skuteczność poręczenia lub gwarancji jest uzależniona od wniesienia opłaty prowizyjnej od poręczenia lub gwarancji, z zastrzeżeniem ust. 4.

2. Opłata prowizyjna jest naliczana od objętej poręczeniem lub gwarancją kwoty zobowiązania, a w przypadku poręczeń i gwarancji udzielanych pod warunkiem przeznaczenia kredytu lub środków z emisji obligacji na cel, o którym mowa w art. 7 ust. 2 pkt 4 – od kwoty zwiększenia zobowiązania Skarbu Państwa, stanowiącej różnicę między kwotą zobowiązania obejmowanego poręczeniem lub gwarancją a kwotą istniejącego zobowiązania z tytułu udzielonego poręczenia lub gwarancji.

3. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, sposób naliczania i pobierania opłaty prowizyjnej od poręczenia i gwarancji oraz wysokość tej opłaty, uwzględniając w szczególności:

- 1) uzależnienie wysokości opłaty prowizyjnej, z wyjątkiem opłaty od poręczeń i gwarancji udzielanych pod warunkiem przeznaczenia kredytu lub środków z emisji obligacji na cele, o których mowa w art. 7 ust. 2 pkt 3, od okresu, na który jest udzielane poręczenie lub gwarancja;
- 2) obniżenie wysokości opłaty prowizyjnej od poręczeń w stosunku do wysokości opłaty prowizyjnej od gwarancji;
- 3) obniżenie stawek opłaty prowizyjnej od poręczeń lub gwarancji, o których mowa w art. 3 ust. 2 i art. 12 ust. 2a, oraz od poręczeń lub gwarancji udzielanych pod warunkiem przeznaczenia kredytu lub środków z emisji obligacji na cele, o których mowa w art. 7 ust. 2 pkt 3;
- 4) ustalenie stawek opłaty prowizyjnej od poręczeń i gwarancji, których udzielenie nie stanowi pomocy publicznej w rozumieniu przepisów o pomocy publicznej.

4. Poręczenia i gwarancje udzielane pod warunkiem przeznaczenia kredytu lub środków z emisji obligacji na cele, o których mowa w art. 7 ust. 2 pkt 2 i 5, oraz poręczenia, o których mowa w art. 23 ust. 1, są wolne od opłaty prowizyjnej.

Art. 2d. Opłata prowizyjna od poręczenia lub gwarancji jest wpłacana na rachunek, o którym mowa w art. 30 ust. 1.

Art. 2e. 1. Warunkiem udzielenia poręczenia lub gwarancji jest złożenie wniosku o udzielenie poręczenia lub gwarancji zawierającego dane umożliwiające dokonanie analizy, o której mowa w art. 2a ust. 1.

2. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, dołącza się kopie dokumentów potwierdzających dane zawarte we wniosku, w tym zaświadczenia właściwych organów, albo oświadczenia podmiotu, którego zobowiązania mają być objęte poręczeniem lub gwarancją – dotyczące wykonywania obowiązków publicznoprawnych podmiotów, których zobowiązania mają być objęte poręczeniem lub gwarancją. Oświadczenia składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

Art. 2f. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres danych zawartych we wniosku o udzielenie poręczenia lub gwarancji, rodzaje dokumentów, których kopie dołącza się do tego wniosku, oraz tryb udzielania przez Skarb Państwa poręczenia i gwarancji, uwzględniając w szczególności zakres niezbędnej analizy, o której mowa w art. 2a ust. 1, przy udzielaniu określonych poręczeń lub gwarancji oraz zapewnienie sprawności rozpatrywania wniosków.

Rozdział 2

Poręczenia i gwarancje spłaty kredytów

Art. 3. 1. Rada Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw finansów publicznych, minister właściwy do spraw finansów publicznych lub Bank Gospodarstwa Krajowego mogą, w imieniu i na rachunek Skarbu Państwa, udzielać kredytodawcom poręczenia lub gwarancji spłaty części lub całości kredytu wraz z odsetkami i innymi kosztami bezpośrednio związanymi z tym kredytem.

2. W przypadku udzielenia poręczenia lub gwarancji, o których mowa w ust. 1, może być również udzielone poręczenie lub gwarancja wykonania zobowiązań wynikających z transakcji zabezpieczającej przed ryzykiem zmiany stopy procentowej lub ryzykiem walutowym, związanej z kredytem objętym poręczeniem lub gwarancją Skarbu Państwa, jeżeli transakcja taka odpowiada standardom określonym przez Międzynarodowe Stowarzyszenie Swapów i Instrumentów Pochodnych lub Związek Banków Polskich.

3. Poręczenie lub gwarancja mogą być udzielane również bankom lub międzynarodowym instytucjom finansowym, jeżeli taki bank lub instytucja udzieliły kredytodawcy poręczenia lub gwarancji za kredytorobiorcę.

4. Minister właściwy do spraw finansów publicznych udziela poręczenia lub gwarancji powyżej kwoty stanowiącej równowartość 10 000 000 euro i do równowartości 30 000 000 euro, w przypadku gdy nie są spełnione warunki, o których mowa w ust. 6.

5. Rada Ministrów udziela poręczenia lub gwarancji, jeżeli kwota poręczenia lub gwarancji przekracza równowartość 30 000 000 euro.

6. Bank Gospodarstwa Krajowego udziela poręczenia lub gwarancji, w imieniu i na rachunek Skarbu Państwa, powyżej kwoty stanowiącej równowartość 10 000 000 euro i do równowartości 30 000 000 euro, jeżeli są spełnione następujące warunki:

- 1) poręczenie lub gwarancja są udzielane za wynagrodzeniem odpowiadającym wynagrodzeniu rynkowemu;
- 2) poręczenie lub gwarancja są udzielane do wysokości 60% pozostającej do spłaty kwoty zobowiązania objętego poręczeniem lub gwarancją wraz z 60% należnych odsetek od tej kwoty i innych kosztów bezpośrednio związanych z tym zobowiązaniem.

7. Szczegółowe warunki i tryb udzielania, wykonywania i monitorowania poręczeń lub gwarancji, o których mowa w ust. 6, a także wysokość, warunki i tryb pobierania przez Bank Gospodarstwa Krajowego opłat prowizyjnych oraz wynagrodzenie Banku Gospodarstwa Krajowego za wykonywane czynności określi umowa zawarta między ministrem właściwym do spraw finansów publicznych a Bankiem Gospodarstwa Krajowego.

Art. 4. (uchylony)

Art. 5. 1. Rada Ministrów lub minister właściwy do spraw finansów publicznych mogą udzielać poręczenia lub gwarancji do wysokości 50% pozostającej do spłaty kwoty kredytu objętego poręczeniem lub gwarancją wraz z 50% należnych odsetek od tej kwoty i innych kosztów bezpośrednio związanych z tym kredytem.

2. Rada Ministrów może udzielić poręczenia lub gwarancji do wysokości wyższej niż określona w ust. 1 w przypadku przedsięwzięcia o szczególnym znaczeniu dla gospodarki narodowej, bezpieczeństwa lub obronności państwa.

Art. 6. (uchylony)

Art. 7. 1. Poręczenie lub gwarancja mogą być udzielane pod warunkiem przeznaczenia objętego nimi kredytu na finansowanie przedsięwzięć inwestycyjnych zapewniających:

- 1) rozwój lub utrzymanie infrastruktury;
- 2) rozwój eksportu dóbr i usług;
- 3) ochronę środowiska;
- 4) tworzenie nowych miejsc pracy związanych z daną inwestycją w ramach pomocy regionalnej;
- 5) wdrażanie nowych rozwiązań technicznych lub technologicznych będących wynikiem badań naukowych lub prac rozwojowych;
- 6) restrukturyzację przedsiębiorstw.

2. Poręczenie lub gwarancja mogą być także udzielane pod warunkiem przeznaczenia objętego nimi kredytu na:

- 1) finansowanie zakupu materiałów lub wyrobów gotowych, przeznaczonych na realizację przedsięwzięć polegających na wykonaniu dóbr inwestycyjnych na eksport, o wartości kontraktowej powyżej 10 000 000 euro;
- 2) zasilenie funduszy utworzonych, na mocy odrębnych ustaw, w Banku Gospodarstwa Krajowego, jeżeli środki przeznaczone na spłatę kredytu pochodzą ze źródeł innych niż budżet państwa, z wyłączeniem środków budżetu państwa, które zostały wydatkowane na dopłaty do kredytu objętego preferencyjnym oprocentowaniem;
- 3) utworzenie przez banki linii kredytowych w celu:
 - a) finansowania przedsięwzięć inwestycyjnych jednostek samorządu terytorialnego oraz mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców,
 - b) współfinansowania programów lub projektów w ramach programów pomocowych Unii Europejskiej;
- 4) spłatę, objętego już poręczeniem lub gwarancją Skarbu Państwa, zobowiązania wraz z odsetkami i innymi kosztami bezpośrednio związanymi z tym zobowiązaniem;
- 5) wspieranie eksportu polskich towarów i usług w ramach realizacji programów rządowych.

3. Przy udzielaniu poręczenia i gwarancji, o których mowa w ust. 2 pkt 2, nie stosuje się art. 2a ust. 2.

4. (uchylony)

Art. 8. Warunkiem udzielenia poręczenia lub gwarancji jest ustanowienie przez kredytobiorcę zabezpieczenia na rzecz Skarbu Państwa, na wypadek roszczeń wynikających z tytułu wykonania obowiązków poręczyciela lub gwaranta.

Art. 9. 1. Wykonanie zobowiązań z tytułu poręczenia następuje na wniosek kredytodawcy w przypadku utraty przez kredytobiorcę zdolności kredytowej, po przedstawieniu przez kredytodawcę dokumentów i informacji potwierdzających brak tej zdolności.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do poręczeń, o których mowa w art. 2b ust. 2 oraz w art. 7 ust. 2 pkt 2.

Art. 10. (uchylony)

Art. 11. (uchylony)

Rozdział 3

Poręczenia i gwarancje wykonania zobowiązań wynikających z obligacji

Art. 12. 1. Rada Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw finansów publicznych, minister właściwy do spraw finansów publicznych lub Bank Gospodarstwa Krajowego mogą, w imieniu Skarbu Państwa, udzielać poręczenia lub gwarancji spełnienia przez emitenta świadczeń pieniężnych wynikających z wyemitowanych przez niego obligacji.

1a. (uchylony)

2. Poręczenie lub gwarancja mogą obejmować zapłatę należności głównej lub należności ubocznych albo obu tych należności.

2a. W przypadku udzielenia poręczenia lub gwarancji, o których mowa w ust. 1, może być również udzielone poręczenie lub gwarancja wykonania zobowiązań wynikających z transakcji zabezpieczającej przed ryzykiem zmiany stopy procentowej lub ryzykiem walutowym, związanej z emisją obligacji objętą poręczeniem lub gwarancją Skarbu Państwa, jeżeli transakcja taka odpowiada standardom określonym przez Międzynarodowe Stowarzyszenie Swapów i Instrumentów Pochodnych lub Związek Banków Polskich.

3. Poręczenie lub gwarancja są udzielane na wniosek emitenta obligacji.

4. Poręczenie lub gwarancja stanowią zabezpieczenie całkowite lub zabezpieczenie częściowe w rozumieniu ustawy o obligacjach.

Art. 13. (uchylony)

Art. 14. Poręczenie lub gwarancja mogą być udzielone pod warunkiem przeznaczenia środków pochodzących z emisji obligacji na cele określone w art. 7.

Art. 15. (uchylony)

Art. 16. Do poręczenia i gwarancji stosuje się odpowiednio art. 3 ust. 4–7, art. 5 oraz art. 8.

Art. 17. 1. W przypadku gdy liczba podmiotów, do których jest kierowana propozycja nabycia obligacji objętych poręczeniem lub gwarancją, jest wyższa niż 15, wykonanie zobowiązań Skarbu Państwa z tytułu udzielonego poręczenia lub gwarancji następuje na wniosek i za pośrednictwem banku-reprezentanta w rozumieniu przepisów ustawy o obligacjach.

2. Bank-reprezentant jest obowiązany do składania ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych oświadczeń oraz zawiadomień, o których mowa odpowiednio w art. 83 ust. 1 pkt 3 oraz w art. 83 ust. 1 pkt 4 i art. 84 ust. 1 ustawy o obligacjach.

Art. 18. (uchylony)

Rozdział 4

(uchylony)

Rozdział 5

Poręczenia wypłaty odszkodowania za zniszczone, uszkodzone lub skradzione eksponaty wystawowe

Art. 23. 1. Rada Ministrów może udzielać, na wniosek ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, w imieniu Skarbu Państwa, nierezydentom poręczeń wypłaty odszkodowania z tytułu zniszczenia, uszkodzenia lub kradzieży nieubezpieczonych eksponatów, których właścicielami lub uprawnionymi posiadaczami są te osoby, jeżeli eksponaty te składają się na wystawę artystyczną, organizowaną w Rzeczypospolitej Polskiej, a ich łączna wartość przekracza równowartość 500 000 euro.

2. Poręczenie jest udzielane na wniosek organizatora wystawy.

3. (uchylony)

Art. 24. (uchylony)

Rozdział 6

Zasady tworzenia zasobu majątkowego i środki przeznaczone na zaspokojenie roszczeń z tytułu poręczeń i gwarancji udzielanych przez Skarb Państwa

Art. 25. 1. Tworzy się zasób majątkowy Skarbu Państwa, zwany dalej „zasobem”, przeznaczony na zaspokojenie roszczeń z tytułu poręczeń i gwarancji udzielanych przez Skarb Państwa.

2. (uchylony)

3. Na zasób składają się akcje i udziały uzyskane w wyniku dochodzenia przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych, w imieniu Skarbu Państwa, wierzytelności z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji oraz akcje i udziały w spółkach stanowiące własność Skarbu Państwa wyodrębnione przez Radę Ministrów do dnia 17 lipca 2009 r.

4. (uchylony)

5. Prezes Rady Ministrów może wycofywać z zasobu akcje lub udziały, o których mowa w ust. 3, zastępując je jednocześnie innymi akcjami lub udziałami. Wartość akcji lub udziałów ustala się na podstawie ich wartości księgowej, a w przypadku akcji będących w obrocie zorganizowanym w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz. U. z 2023 r. poz. 646, 825, 1723 i 1941) – na podstawie ich wartości rynkowej.

Art. 25a. (uchylony)

Art. 26. (uchylony)

Art. 27. Środki uzyskane ze zbycia akcji (udziałów) składających się na zasób mogą być przeznaczone jedynie na zaspokojenie roszczeń z tytułu poręczeń i gwarancji udzielonych przez Skarb Państwa.

Art. 28. (uchylony)

Rozdział 7

Ustalanie limitu i wykonywanie zobowiązań z tytułu poręczeń i gwarancji udzielanych przez Skarb Państwa

Art. 29. 1. Minister właściwy do spraw finansów publicznych wykonuje, ze środków budżetu państwa, zobowiązania z tytułu udzielonych przez Skarb Państwa poręczeń lub gwarancji, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. W uzasadnionych przypadkach minister właściwy do spraw finansów publicznych wykonuje zobowiązania z tytułu poręczeń lub gwarancji udzielonych przez Skarb Państwa także ze środków zgromadzonych na rachunku rezerw poręczeniowych i gwarancyjnych Skarbu Państwa w Banku Gospodarstwa Krajowego.

3. Gospodarka finansowa środkami gromadzonymi na rachunku, o którym mowa w ust. 2, prowadzona jest przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych, w imieniu Skarbu Państwa, na zasadach określonych w przepisach ustawy.

Art. 30. 1. Minister właściwy do spraw finansów publicznych otworzy w Banku Gospodarstwa Krajowego rachunek rezerw poręczeniowych i gwarancyjnych Skarbu Państwa.

1a. (uchylony)

2. Na rachunku, o którym mowa w ust. 1, gromadzone są:

- 1) przychody ze sprzedaży akcji i udziałów, o których mowa w art. 25;
- 2) odsetki z tytułu oprocentowania środków zgromadzonych na tym rachunku;
- 3) opłaty prowizyjne, o których mowa w art. 2c ust. 1.
- 4) (uchylony)

3. Środki gromadzone na rachunku, o którym mowa w ust. 1, przeznaczone są na:

- 1) wykonywanie zobowiązań z tytułu poręczeń lub gwarancji udzielonych przez Skarb Państwa;
- 2) pokrycie kosztów dochodzenia wierzytelności Skarbu Państwa powstałych z tytułu wykonania umowy poręczenia lub gwarancji.
- 3) (uchylony)

4. Środki gromadzone na rachunku, o którym mowa w ust. 1, mogą być wykorzystywane na sfinansowanie potrzeb pożyczkowych budżetu państwa oraz w związku z zarządzaniem długiem Skarbu Państwa.

5. W przypadkach, o których mowa w ust. 4, środki podlegają zwrotowi na rachunek, o którym mowa w ust. 1, w wysokości i terminie umożliwiającym ich przeznaczenie na cele określone w ust. 3.

Art. 31. 1. Łączną kwotę, do wysokości której mogą być udzielane przez Skarb Państwa poręczenia i gwarancje, określa ustawa budżetowa, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Kwota, o której mowa w ust. 1, nie obejmuje poręczeń i gwarancji Skarbu Państwa udzielonych na wykonanie zobowiązań objętych już poręczeniem lub gwarancją Skarbu Państwa, w zakresie, w jakim nie powoduje to zwiększenia zobowiązań Skarbu Państwa z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji.

Rozdział 8

Udzielanie poręczeń i gwarancji przez niektóre osoby prawne

Art. 32. Do poręczeń i gwarancji udzielanych przez niektóre osoby prawne stosuje się art. 2b ust. 1 oraz odpowiednio przepis art. 8.

Art. 33. 1. Osoby prawne wymienione w art. 2 ust. 1 pkt 3 mogą udzielać poręczenia lub gwarancji do wysokości nie wyższej niż 60% wartości kapitałów (funduszy) własnych, określonych według stanu na koniec roku obrotowego poprzedzającego udzielenie poręczenia lub gwarancji, z zastrzeżeniem że kwota poręczenia lub gwarancji udzielanych za zobowiązania określonego podmiotu nie może przekroczyć 20% wartości tych kapitałów (funduszy).

2. Minister właściwy do spraw finansów publicznych może wyrazić zgodę na udzielanie poręczeń lub gwarancji do wysokości wyższej niż określona w ust. 1 lub ustalić w inny sposób niż określony w ust. 1 dopuszczalną łączną wysokość udzielanych poręczeń i gwarancji oraz dopuszczalną wysokość poręczenia lub gwarancji za zobowiązania określonego podmiotu.

Art. 34. 1. Osoby prawne, wymienione w art. 2 ust. 1 pkt 3, które udzieliły poręczenia lub gwarancji, przekazują ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych półroczne informacje o:

- 1) liczbie i wartości udzielonych poręczeń i gwarancji;
- 2) aktualnym stanie należności i zobowiązań z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji;
- 3) podmiotach, na rzecz których oraz za zobowiązania których poręczenia lub gwarancje zostały udzielone, oraz przeznaczeniu kwot objętych poręczeniem lub gwarancją;
- 4) przebiegu dochodzenia wierzytelności powstałych w związku z wykonaniem udzielonych poręczeń i gwarancji.

2. Informacje, o których mowa w ust. 1, są przekazywane w terminie 30 dni po upływie półrocza.

Rozdział 8a

Poręczenia i gwarancje udzielane przez Bank Gospodarstwa Krajowego w ramach rządowych programów poręczeniowo-gwarancyjnych oraz funkcjonowanie Krajowego Funduszu Gwarancyjnego

Art. 34a. 1. Bank Gospodarstwa Krajowego może udzielać, we własnym imieniu i na własny rachunek, poręczeń lub gwarancji w ramach rządowych programów poręczeniowo-gwarancyjnych, zwanych dalej „programami rządowymi”, obejmujących w szczególności projekty:

- 1) realizowane z wykorzystaniem środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej oraz międzynarodowych instytucji finansowych w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2023 r. poz. 2488),
- 2) infrastrukturalne,
- 3) związane z rozwojem sektora mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców,
- 4) z zakresu ochrony środowiska,
- 5) w obszarze szkolnictwa wyższego i nauki,
- 6) z zakresu ochrony zdrowia

– w tym realizowane z wykorzystaniem środków publicznych.

2. Poręczenie lub gwarancja, o których mowa w ust. 1, mogą stanowić pomoc publiczną, pomoc *de minimis* lub pomoc *de minimis* w rolnictwie lub rybołówstwie.

3. W ramach programów rządowych Bank Gospodarstwa Krajowego może obejmować, nabywać lub zbywać akcje (udziały) podmiotów udzielających poręczeń lub gwarancji za zobowiązania mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców, a także organizacji pożytku publicznego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2023 r. poz. 571) oraz obejmować lub zbywać akcje (udziały) we współtworzonych przez Bank Gospodarstwa Krajowego podmiotach mających udzielać poręczeń lub gwarancji za zobowiązania mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców, a także organizacji pożytku publicznego.

4. Minister właściwy do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki oraz tryb udzielania w ramach programów rządowych w formie poręczeń lub gwarancji Banku Gospodarstwa Krajowego:

- 1) pomocy publicznej,
- 2) pomocy *de minimis*,
- 3) pomocy *de minimis* w rolnictwie lub rybołówstwie

– uwzględniając konieczność realizacji celów określonych w programach rządowych oraz efektywnego i skutecznego wykorzystania poszczególnych rodzajów pomocy, a także zapewnienia przejrzystości udzielania tej pomocy i jej zgodności z rynkiem wewnętrznym.

Art. 34b. Do poręczenia i gwarancji stosuje się odpowiednio art. 2b ust. 1.

Art. 34c. Minister właściwy do spraw finansów publicznych zawiera z Bankiem Gospodarstwa Krajowego umowę, która określa w szczególności:

- 1) szczegółowe warunki i tryb udzielania poręczeń i gwarancji;
- 2) wysokość, warunki i tryb pobierania opłat prowizyjnych z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji;
- 3) warunki i terminy przekazywania środków, o których mowa w art. 34g ust. 3 pkt 5 i art. 34ga ust. 2;
- 4) zasady udzielania finansowania, o którym mowa w art. 34ga ust. 2a, oraz zwrotu Bankowi Gospodarstwa Krajowego środków własnych, o których mowa w art. 34ga ust. 2a, wraz z wynagrodzeniem z tytułu tego finansowania.

Art. 34ca. 1. Bank Gospodarstwa Krajowego:

- 1) doszczegóławia na poziomie operacyjnym warunki udzielenia poręczeń i gwarancji w ramach programów rządowych, zawarte w umowie, o której mowa w art. 34c;
- 2) określa wzory wniosku o udzielenie poręczenia oraz wniosku o udzielenie gwarancji w ramach programów rządowych;
- 3) określa wzory umów poręczenia oraz gwarancji, udzielanych w ramach programów rządowych.

2. Do czynności związanych z udzielaniem poręczeń i gwarancji w ramach programów rządowych nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta (Dz. U. z 2023 r. poz. 2759) oraz przepisów art. 385¹–385⁵, art. 556¹–556⁵ i art. 576⁵ ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2023 r. poz. 1610, 1615, 1890 i 1933).

3. Bank Gospodarstwa Krajowego może powierzyć dochodzenie roszczeń związanych z poręczeniami i gwarancjami udzielonymi w ramach programów rządowych bankowi lub innej instytucji finansowej. Wykonywanie przez bank lub inną instytucję finansową czynności, o których mowa w zdaniu poprzednim, nie wymaga zmiany statutu ani innego aktu stanowiącego podstawę działalności tych podmiotów.

4. Podmioty, o których mowa w ust. 3, mogą wykonywać czynności związane z dochodzeniem roszczeń samodzielnie lub, za zgodą Banku Gospodarstwa Krajowego, powierzyć ich wykonywanie innemu podmiotowi.

5. Roszczenia Banku Gospodarstwa Krajowego związane z poręczeniem lub gwarancją udzielonymi w ramach programów rządowych, w tym roszczenie o zwrot kwot z tytułu wypłaty poręczenia lub gwarancji przysługujące Bankowi Gospodarstwa Krajowego wobec podmiotu, za zobowiązanie którego udzielono poręczenia lub gwarancji, przedawniają się z upływem sześciu lat od dnia wypłaty poręczenia lub gwarancji.

Art. 34d. 1. Bank Gospodarstwa Krajowego przekazuje ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych półroczne informacje o udzielonych poręczeniach i gwarancjach.

2. Informacje, o których mowa w ust. 1, są przekazywane w terminie 90 dni po upływie półrocza.

Art. 34e. W celu realizacji programów rządowych minister właściwy do spraw finansów publicznych przekazuje środki na zwiększenie funduszu statutowego Banku Gospodarstwa Krajowego, mając na względzie konieczność pokrycia ryzyka działalności bankowej ponoszonego przez Bank Gospodarstwa Krajowego w związku z realizacją tych programów.

Art. 34f. 1. W związku z realizacją programów rządowych Bank Gospodarstwa Krajowego, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, przygotowuje roczny plan finansowy, odrębnie dla każdego programu rządowego.

2. Plan finansowy określa w szczególności:

- 1) łączną kwotę, do wysokości której Bank Gospodarstwa Krajowego może udzielać poręczeń i gwarancji;
- 2) przewidywaną kwotę kosztów i wydatków wynikających z udzielanych poręczeń i gwarancji;
- 3) planowaną kwotę zaangażowania Banku Gospodarstwa Krajowego w akcje (udziały) podmiotów, o których mowa w art. 34a ust. 3, o ile dany program przewiduje takie zaangażowanie;
- 4) przewidywaną kwotę wypłat z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji.

Art. 34g. 1. W Banku Gospodarstwa Krajowego działa Krajowy Fundusz Gwarancyjny, zwany dalej „Funduszem”.

2. Środki Funduszu przeznacza się na:

- 1) pokrycie kosztów i wydatków związanych z udzielaniem poręczeń i gwarancji, w tym wypłat z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji stanowiących pomoc publiczną, pomoc *de minimis* lub pomoc *de minimis* w rolnictwie lub rybołówstwie, na rzecz mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców;
- 2) spłatę zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz wyemitowanych obligacji, o których mowa w art. 34ga ust. 1, w tym na pokrycie kosztów emisji obligacji;
- 3) zwrot Bankowi Gospodarstwa Krajowego środków własnych, wydatkowanych zgodnie z art. 34ga ust. 2a na finansowanie terminowej obsługi działań, o których mowa w pkt 1 i 2, wraz z wynagrodzeniem z tytułu tego finansowania, w wysokości uzgodnionej z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych.

3. Środki Funduszu pochodzą z:

- 1) środków finansowych, o których mowa w art. 29 ust. 4a ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (Dz. U. z 2020 r. poz. 818);
- 1a) środków finansowych, odsetek i innych przychodów, a także zysków, o których mowa w art. 50d ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 (Dz. U. z 2023 r. poz. 2298);
- 1b) środków finansowych, o których mowa w art. 32 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027 (Dz. U. poz. 1079);
- 1c) środków finansowych, odsetek i innych przychodów, a także zysków, o których mowa w art. 110 ust. 1 ustawy z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (Dz. U. poz. 412 i 1530);
- 2) opłat prowizyjnych za poręczenia i gwarancje finansowane ze środków Funduszu;
- 3) wpływów z tytułu odzyskanych kwot zapłaconych przez Bank Gospodarstwa Krajowego w wykonaniu umowy poręczenia lub gwarancji finansowanej ze środków Funduszu;
- 4) odsetek z tytułu oprocentowania środków Funduszu;
- 5) środków z budżetu państwa przekazywanych przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych w wysokości umożliwiającej pokrycie kosztów i wydatków, o których mowa w ust. 2, i które nie znajdują pokrycia ze środków, o których mowa w pkt 1–4 oraz 6–8;
- 6) środków z tytułu zbycia akcji (udziałów), o których mowa w art. 34a ust. 3;
- 7) darowizn i zapisów;
- 7a) środków z zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz wyemitowanych obligacji, o których mowa w art. 34ga ust. 1;
- 8) wpływów z innych tytułów.

Art. 34ga. 1. Bank Gospodarstwa Krajowego może zaciągać na rzecz Funduszu kredyty, pożyczki lub emitować obligacje w kraju i za granicą.

2. Minister właściwy do spraw finansów publicznych przekazuje do Funduszu środki niezbędne do terminowej obsługi zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz wyemitowanych obligacji, o których mowa w ust. 1, w przypadku gdy poziom środków Funduszu jest niewystarczający do obsługi tych zobowiązań.

2a. W przypadku gdy poziom środków Funduszu jest niewystarczający do terminowej obsługi działań, o których mowa w art. 34g ust. 2 pkt 1 i 2, finansowanie ich realizacji może odbywać się, po uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, ze środków własnych Banku Gospodarstwa Krajowego.

3. Za zobowiązania Banku Gospodarstwa Krajowego z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz wyemitowanych obligacji, o których mowa w ust. 1, mogą być udzielane przez Skarb Państwa gwarancje i poręczenia, zgodnie z przepisami ustawy, z zastrzeżeniem, że wymogu, o którym mowa w art. 7 ust. 2 pkt 2, w zakresie, w jakim wymaga się, aby środki przeznaczone na spłatę kredytu pochodziły ze źródeł innych niż budżet państwa, oraz art. 8 nie stosuje się.

4. Gwarancje i poręczenia, o których mowa w ust. 3, mogą być udzielane do wysokości 100% pozostającej do spłaty kwoty kredytu lub pożyczki objętych poręczeniem lub gwarancją lub 100% pozostających do wypłaty świadczeń pieniężnych wynikających z wyemitowanych obligacji objętych poręczeniem lub gwarancją, wraz ze 100% należnych odsetek od tych kwot i innych kosztów bezpośrednio związanych odpowiednio z tym kredytem, pożyczką lub obligacjami.

5. Gwarancje i poręczenia, o których mowa w ust. 3, są wolne od opłaty prowizyjnej.

6. Minister właściwy do spraw finansów publicznych wykonuje czynności zmierzające do odzyskania kwot zapłaconych z tytułu wykonania umowy poręczenia lub gwarancji na zasadach określonych przepisami ustawy, z wyłączeniem art. 43.

7. Jeżeli odzyskanie wierzytelności Skarbu Państwa, powstałych z tytułu udzielonego poręczenia lub gwarancji, nie jest możliwe, Rada Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw finansów publicznych, może umorzyć wierzytelność w całości lub części.

8. Do emisji obligacji, o której mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio art. 39p–39w ustawy z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 2483 i 2707 oraz z 2023 r. poz. 760, 1193 i 1688).

Art. 34h. 1. Bank Gospodarstwa Krajowego:

- 1) sporządza dla Funduszu odrębny bilans, rachunek zysków i strat oraz pozycji pozabilansowych;
- 2) wyodrębnia plan finansowy Funduszu w planie finansowym Banku Gospodarstwa Krajowego.

2. Plan finansowy Funduszu, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, jest opracowywany przez Bank Gospodarstwa Krajowego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych oraz ministrem właściwym do spraw gospodarki, w terminie do dnia 15 czerwca roku poprzedzającego rok, w którym plan finansowy Funduszu ma obowiązywać.

2a. Minister właściwy do spraw gospodarki w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych zatwierdza plan finansowy Funduszu w terminie do dnia 31 lipca roku poprzedzającego rok, którego dotyczy ten plan.

3. Plan finansowy Funduszu określa w szczególności:

- 1) łączną kwotę, do wysokości której Bank Gospodarstwa Krajowego może udzielać poręczeń i gwarancji stanowiących pomoc publiczną, pomoc *de minimis* lub pomoc *de minimis* w rolnictwie lub rybołówstwie;
- 2) przewidywane koszty i wydatki wynikające z udzielanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego poręczeń i gwarancji stanowiących pomoc publiczną, pomoc *de minimis* lub pomoc *de minimis* w rolnictwie lub rybołówstwie;
- 3) przewidywaną kwotę wypłat z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji stanowiących pomoc publiczną, pomoc *de minimis* lub pomoc *de minimis* w rolnictwie lub rybołówstwie;
- 4) przewidywaną wysokość zasilenia Funduszu z poszczególnych źródeł.

4. Bank Gospodarstwa Krajowego przekazuje ministrom, o których mowa w ust. 2, półroczne informacje o realizacji planu finansowego Funduszu w terminie 90 dni po upływie półrocza.

Rozdział 9
(uchylony)

Rozdział 10

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 40. Rada Ministrów dostosuje statut Banku Gospodarstwa Krajowego do przepisów ustawy.

Art. 41. 1. Bank Gospodarstwa Krajowego przeniesie środki Funduszu Poręczeń Kredytowych na rachunek Krajowego Funduszu Poręczeń Kredytowych.

2. Spłata zobowiązań z tytułu poręczeń, udzielonych przez Bank Gospodarstwa Krajowego ze środków Funduszu Poręczeń Kredytowych przed dniem wejścia w życie ustawy, następuje ze środków Krajowego Funduszu Poręczeń Kredytowych.

Art. 42. Spłata zobowiązań z tytułu poręczeń lub gwarancji Skarbu Państwa, powstałych przed dniem wejścia w życie ustawy, następuje zgodnie z przepisami rozdziału 7.

Art. 42a. 1. Do dnia 31 grudnia 2003 r. Rada Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw finansów publicznych, może udzielać, w imieniu Skarbu Państwa, kredytodawcom poręczeń lub gwarancji spłaty części lub całości kredytów bankowych wraz z odsetkami, zaciąganych przez Agencję Rynku Rolnego, pod warunkiem przeznaczenia ich na finansowanie następujących zadań Agencji Rynku Rolnego:

- 1) interwencyjnych na rynkach krajowych pszenicy, żyta, mięsa wieprzowego, mięsa wołowego, mleka i przetworów mlecznych, tytoniu, skrobi ziemniaczanej i cukru;
- 2) określonych w ustawie z dnia 11 stycznia 2001 r. o regulacji rynku skrobi ziemniaczanej (Dz. U. poz. 83 oraz z 2004 r. poz. 177), w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o regulacji rynku mleka i przetworów mlecznych (Dz. U. poz. 1446 i 1797, z 2002 r. poz. 937 oraz z 2003 r. poz. 1853) oraz w ustawie z dnia 21 czerwca 2001 r. o regulacji rynku cukru (Dz. U. poz. 810 i 1322, z 2002 r. poz. 1086 oraz z 2003 r. poz. 923);
- 3) związanych z przygotowaniem do pełnienia funkcji agencji płatniczej, o której mowa w art. 8 pkt 2 ustawy z dnia 16 lutego 2001 r. o zmianie ustawy o Inspekcji Sanitarnej, ustawy o utworzeniu Agencji Rynku Rolnego, ustawy o utworzeniu Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, ustawy – Kodeks celny, ustawy o zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa oraz o Inspekcji Weterynaryjnej i ustawy o administrowaniu obrotem z zagranicą towarami i usługami (Dz. U. poz. 320), z wyłączeniem kosztów administracyjnych i wynagrodzeń.

2. Poręczenia lub gwarancje, o których mowa w ust. 1, mogą być również udzielane pod warunkiem przeznaczenia objętych nimi kredytów na spłatę kredytów wraz z odsetkami zaciągniętych na finansowanie zadań wymienionych w ust. 1.

3. Łączna kwota poręczeń i gwarancji, o których mowa w ust. 1 i 2, udzielonych w roku 2003 nie może przekroczyć 1 260 000 000 złotych.

4. Poręczenia i gwarancje, o których mowa w ust. 1 i 2, są udzielane na wniosek kredytobiorcy.

5. Od poręczeń i gwarancji, o których mowa w ust. 1 i 2, nie wnosi się opłaty prowizyjnej.

6. Do udzielania poręczeń i gwarancji, o których mowa w ust. 1 i 2, stosuje się art. 2b ust. 1, art. 5 i art. 8.

Art. 42b. 1. Do dnia 31 grudnia 2004 r. Rada Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw finansów publicznych, może udzielać, w imieniu Skarbu Państwa, poręczeń lub gwarancji spłaty części lub całości kredytów wraz z odsetkami oraz spełnienia przez emitenta świadczeń pieniężnych wynikających z wyemitowanych przez niego obligacji, jeżeli środki uzyskane z kredytu lub emisji obligacji zostaną przeznaczone na finansowanie:

- 1) restrukturyzacji zatrudnienia w przedsiębiorstwach górniczych w rozumieniu ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o dostosowaniu górnictwa węgla kamiennego do funkcjonowania w warunkach gospodarki rynkowej oraz szczególnych uprawnieniach i zadaniach gmin górniczych (Dz. U. poz. 1112, z 2001 r. poz. 41 i 1802, z 2002 r. poz. 1826 i 2020 oraz z 2003 r. poz. 844);
- 2) likwidacji kopalni;
- 3) usuwania szkód górniczych.

2. Łączna kwota poręczeń i gwarancji, o których mowa w ust. 1, nie może przekroczyć 2 500 000 000 złotych, w tym suma kwot poręczonych lub gwarantowanych kredytów oraz kwot poręczonych lub gwarantowanych świadczeń pieniężnych, o których mowa w ust. 1, nie może przekroczyć 1 692 100 000 złotych.

3. Poręczenia i gwarancje, o których mowa w ust. 1, są udzielane na wniosek kredytobiorcy lub emitenta obligacji.

4. Do poręczeń i gwarancji, o których mowa w ust. 1, stosuje się przepisy rozdziału 1 i 1a oraz art. 5, art. 8, art. 17, art. 31, art. 43–44b, art. 45 pkt 1, art. 46 pkt 1 i art. 47, z zastrzeżeniem ust. 5 i 6.

5. Poręczenia i gwarancje, o których mowa w ust. 1, zwalnia się z opłaty prowizyjnej.

6. Poręczenia lub gwarancje mogą być udzielane na cele określone w ust. 1 także w przypadku, gdy z analizy, o której mowa w art. 2a ust. 1, wynika, że podmiot, którego zobowiązania mają zostać objęte poręczeniem lub gwarancją, nie uzyskałby takiego poręczenia lub gwarancji, zgodnie z art. 2a ust. 2.

Art. 42c. 1. W czasie trwania postępowania restrukturyzacyjnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej, zwanego dalej „zakładem”, wszczętego na podstawie ustawy z dnia 15 kwietnia 2005 r. o pomocy publicznej i restrukturyzacji publicznych zakładów opieki zdrowotnej (Dz. U. z 2018 r. poz. 164), Bank Gospodarstwa Krajowego może udzielić zakładowi poręczenia dokonania zapłaty odsetek od obligacji.

2. Poręczenie, o którym mowa w ust. 1, może być udzielone pod warunkiem, że:

- 1) program restrukturyzacyjny zakładu przewiduje ubieganie się o poręczenie Banku Gospodarstwa Krajowego;
- 2) wyemitowane obligacje oraz środki uzyskane z obligacji zostaną przeznaczone na cele określone w ustawie, o której mowa w ust. 1;
- 3) zakład lub jednostka samorządu terytorialnego będąca podmiotem, który utworzył zakład, ustanowi zabezpieczenia na rzecz Banku Gospodarstwa Krajowego na wypadek roszczeń wynikających z tytułu wykonania obowiązków poręczyciela.

3. Poręczenie, o którym mowa w ust. 1:

- 1) jest udzielane na wniosek zakładu;
- 2) może być udzielone zakładowi tylko jeden raz.

4. Od poręczenia, o którym mowa w ust. 1, jest pobierana opłata prowizyjna w wysokości:

- 1) 1,0% kwoty objętej poręczeniem, jeżeli okres, na który udzielono poręczenia, nie przekracza 2 lat;
- 2) 1,5% kwoty objętej poręczeniem, jeżeli okres, na który udzielono poręczenia, przekracza 2 lata.

5. Do poręczenia, o którym mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio art. 2b ust. 1, art. 34, 38 ust. 3 oraz art. 39.

6. Poręczenie, o którym mowa w ust. 1, może być udzielone na okres nie dłuższy niż do dnia 31 grudnia 2010 r.

7. Poręczenie, o którym mowa w ust. 1, zwalnia się z opłaty skarbowej.

Art. 42d. 1. Minister właściwy do spraw finansów publicznych w imieniu Skarbu Państwa udziela Bankowi Gospodarstwa Krajowego poręczenia dokonania zapłaty odsetek od obligacji objętych poręczeniem, o którym mowa w art. 42c ust. 1.

2. Kwota poręczenia Skarbu Państwa, o którym mowa w ust. 1, wynosi 500 mln zł.

3. Środki przeznaczone na wykonanie poręczenia Skarbu Państwa, o którym mowa w ust. 1, są przekazywane do Banku Gospodarstwa Krajowego.

4. Warunki wykonania poręczenia Skarbu Państwa, o którym mowa w ust. 1, określi umowa zawarta między ministrem właściwym do spraw finansów publicznych a Bankiem Gospodarstwa Krajowego.

5. Poręczenie Skarbu Państwa, o którym mowa w ust. 1, wygasa z dniem 31 grudnia 2010 r.

6. Poręczenie Skarbu Państwa, o którym mowa w ust. 1, zwalnia się z opłaty prowizyjnej.

7. Do poręczenia Skarbu Państwa, o którym mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy art. 31, 43 ust. 1 i 2, art. 43a, 44–44b, 45 pkt 1 i art. 47.

8. W przypadku gdy minister właściwy do spraw finansów publicznych nie podejmie czynności zmierzających do odzyskania kwot zapłaconych z tytułu poręczenia Skarbu Państwa, o którym mowa w ust. 1, Bank Gospodarstwa Krajowego jest obowiązany do podejmowania tych czynności, na warunkach określonych w umowie z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, za wynagrodzeniem.

9. Wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 8, przysługuje w wysokości 3% wyegzekwowanej kwoty; nie może ono być jednak niższe od rzeczywistych kosztów niezbędnych działań windykacyjnych. Wynagrodzenie jest potrącanie z wyegzekwowanej kwoty, a sposób jego ustalania określa umowa.

10. (uchylony)

Art. 42e. Przepisy art. 42c i 42d stosuje się odpowiednio, jeżeli jednostka samorządu terytorialnego będąca podmiotem, który utworzył zakład, przejęła zobowiązania tego zakładu i w celu uzyskania środków finansowych na pokrycie tych zobowiązań wyemitowała obligacje.

Art. 42f. 1. W latach 2009–2010 Rada Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw finansów publicznych, może udzielić w imieniu Skarbu Państwa, poręczeń lub gwarancji spłaty zobowiązań wynikających z kredytów zaciągniętych lub obligacji wyemitowanych przez Agencję Rozwoju Przemysłu S.A. pod warunkiem przeznaczenia pochodzących z nich środków na realizację rządowych programów społeczno-gospodarczych oraz programów samorządności lokalnej i rozwoju regionalnego.

2. Łączna kwota, do której mogą być udzielane poręczenia lub gwarancje, o których mowa w ust. 1, nie może przekroczyć 5 000 000 000 zł.

3. Poręczenia i gwarancje, o których mowa w ust. 1, mogą być udzielane do wysokości 100% kwoty zobowiązań wynikających z emisji obligacji lub kredytu, objętych poręczeniem albo gwarancją, oraz do 100% odsetek od tej kwoty wraz z innymi kosztami bezpośrednio związanymi z emisją obligacji lub obsługą tego kredytu.

4. Poręczenia i gwarancje, o których mowa w ust. 1, są udzielane na wniosek Agencji Rozwoju Przemysłu S.A.

5. Umowę poręczenia lub gwarancji oraz umowę o udzielenie poręczenia lub gwarancji podpisuje, w imieniu Skarbu Państwa, z upoważnienia Rady Ministrów, minister właściwy do spraw finansów publicznych.

6. Od poręczeń i gwarancji, o których mowa w ust. 1, nie wnosi się opłaty prowizyjnej.

7. Udzielenie poręczenia lub gwarancji nie wymaga ustanowienia przez Agencję Rozwoju Przemysłu S.A. zabezpieczenia na rzecz Skarbu Państwa.

8. Do poręczeń i gwarancji, o których mowa w ust. 1, nie stosuje się przepisów niniejszej ustawy, z wyjątkiem art. 2a ust. 1, art. 2b, art. 31, art. 43, art. 46 pkt 1 i art. 47.

Art. 43. 1. Minister właściwy do spraw finansów publicznych, w imieniu Skarbu Państwa, wykonuje czynności zmierzające do odzyskania kwot zapłaconych z tytułu wykonania umowy poręczenia lub gwarancji na zasadach, warunkach i w trybie określonych w innych ustawach, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, warunki i tryb sprzedaży wierzytelności Skarbu Państwa z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji, zamiany tych wierzytelności na akcje (udziały), rozłożenia ich spłaty na raty oraz umorzenia wierzytelności w całości lub w części, z uwzględnieniem zróżnicowanej sytuacji finansowo-ekonomicznej dłużników, ich znaczenia dla gospodarki narodowej lub dla regionu kraju.

3. Minister właściwy do spraw finansów publicznych może upoważnić Bank Gospodarstwa Krajowego do wykonywania czynności, o których mowa w ust. 1.

4. Z tytułu wykonywania czynności, o których mowa w ust. 1, Bank Gospodarstwa Krajowego otrzymuje prowizję w wysokości określonej w umowie zawartej pomiędzy ministrem właściwym do spraw finansów publicznych a Bankiem Gospodarstwa Krajowego.

5. (uchylony)

Art. 43a. Jeżeli odzyskanie wierzytelności Skarbu Państwa, powstałych z tytułu udzielonego poręczenia lub gwarancji, nie jest możliwe w pełnej wysokości, Rada Ministrów może wyrazić zgodę na ich sprzedaż poniżej kwoty wynikającej z prawidłowego obliczenia.

Art. 43b. Minister właściwy do spraw finansów publicznych wykonuje czynności zmierzające do odzyskania kwot zapłaconych z tytułu wykonania umowy poręczenia lub gwarancji zawartej pod warunkiem przeznaczenia kredytu lub środków pochodzących z emisji obligacji na cele, o których mowa w art. 7 ust. 2 pkt 2, dochodząc spłaty tych kwot ze środków funduszu, który został zasilony kredytem objętym tym poręczeniem lub gwarancją, lub środkami pochodzącymi z emisji obligacji objętej tym poręczeniem lub gwarancją.

Art. 44. 1. Na podstawie dokumentów związanych z wierzytelnością Skarbu Państwa z tytułu wykonania umowy poręczenia lub gwarancji minister właściwy do spraw finansów publicznych może wystawić tytuł wykonawczy.

2. W tytule wykonawczym należy oznaczyć:

- 1) organ, który go wystawił i na rzecz którego egzekucja ma być prowadzona;
- 2) dłużnika zobowiązanego do zapłaty;
- 3) wysokość zobowiązań dłużnika wraz z odsetkami i terminami ich płatności;
- 4) datę wystawienia tytułu wykonawczego;
- 5) umowę, z której wynikają dochodzone roszczenia;
- 6) wzmiankę o wymagalności dochodzonego roszczenia.

3. Tytuł wykonawczy należy opatrzyć pieczęcią organu wystawiającego tytuł oraz podpisami osób uprawnionych do działania w jego imieniu.

4. W przypadku egzekucji przeciwko kilku osobom lub z kilku części składowych majątku dłużnika można wystawić dalsze tytuły wykonawcze.

Art. 44a. 1. Tytuł wykonawczy jest podstawą prowadzenia egzekucji, w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, przeciwko osobie będącej dłużnikiem Skarbu Państwa z tytułu wykonania przez Skarb Państwa umowy poręczenia lub gwarancji, która złożyła oświadczenie o poddaniu się egzekucji, z zastrzeżeniem art. 44b.

2. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 1, powinno określać kwotę, do której dłużnik poddaje się egzekucji, wraz z ostatecznym terminem, do którego minister właściwy do spraw finansów publicznych może wystawić tytuł wykonawczy. Dłużnik może się również poddać egzekucji wydania rzeczy, w przypadku gdy ustanowiono zastaw rejestrowy lub dokonano przeniesienia własności w celu zabezpieczenia roszczenia.

Art. 44b. Jeżeli dług związany z wykonaniem przez Skarb Państwa umowy poręczenia lub gwarancji przejdzie na osobę trzecią lub gdy obowiązek spełnienia świadczenia z tytułu wykonania przez Skarb Państwa umowy poręczenia lub gwarancji przeszedł na tę osobę w wyniku spadkobrania lub przekształcenia osoby prawnej albo gdy zachodzi potrzeba egzekucji z majątku wspólnego małżonków, podstawą prowadzenia egzekucji przeciwko takiej osobie może być tytuł wykonawczy, oparty na tytule wykonawczym, o którym mowa w art. 44.

Art. 45. Minister właściwy do spraw finansów publicznych prowadzi ewidencję należności i zobowiązań Skarbu Państwa z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji.

Art. 46. Rada Ministrów przedstawia corocznie Sejmowi w terminie właściwym do przedstawienia sprawozdania z wykonania budżetu państwa za dany rok informacje o:

- 1) poręczeniach i gwarancjach udzielonych przez Skarb Państwa;
- 2) poręczeniach i gwarancjach udzielonych przez niektóre osoby prawne;
- 3)³⁾ poręczeniach i gwarancjach udzielonych przez Bank Gospodarstwa Krajowego w ramach programów rządowych, Funduszu Gwarancji Płynnościowych, o którym mowa w art. 70 ust. 1 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 568, z późn. zm.⁴⁾), Rządowego Funduszu Mieszkaniowego, o którym mowa w art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 1 października 2021 r. o rodzinnym kredycie mieszkaniowym i bezpiecznym kredycie 2% (Dz. U. z 2023 r. poz. 859 i 1114), i Funduszu Gwarancji Kryzysowych, o którym mowa w art. 21b ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2024 r. poz. 167);
- 4) liczbie i wartości akcji (udziałów) składających się na zasób;
- 5) wykorzystaniu środków gromadzonych na rachunku, o którym mowa w art. 29 ust. 2.

Art. 47. Poręczenia i gwarancje udzielane przez Skarb Państwa zwalnia się z opłaty skarbowej.

Art. 47a. W przypadku zapłaty przez Bank Gospodarstwa Krajowego kwoty z tytułu gwarancji lub poręczenia spłaty kredytu, udzielonych na podstawie art. 34a, Bank Gospodarstwa Krajowego wstępuje, z chwilą zapłaty, w prawa beneficjenta gwarancji lub poręczenia do wysokości dokonanej zapłaty.

Art. 48–58. (pominięte)

Art. 59. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia⁵⁾.

³⁾ Ze zmianą wprowadzoną przez art. 25 ustawy z dnia 26 maja 2023 r. o pomocy państwa w oszczędzaniu na cele mieszkaniowe (Dz. U. poz. 1114), która weszła w życie z dniem 1 lipca 2023 r.

⁴⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2020 r. poz. 695, 1086, 1262, 1478, 1747, 2157 i 2255, z 2021 r. poz. 1535 i 2368, z 2022 r. poz. 64, 202, 1561, 1692, 1730, 1967, 2127, 2236 i 2687 oraz z 2023 r. poz. 295, 556, 803, 1641, 1785 i 2760.

⁵⁾ Ustawa została ogłoszona w dniu 17 lipca 1997 r.